

cappella amsterdam

Cantigas

programma

Cantigas

Verhalen uit het hart van
middeleeuws Córdoba

Sahand Sahebdivani *verteller*

Cappella Amsterdam

Amsterdams Andalusisch Orkest

Khalil Houry en Jelle Pijnenborg *geluidstechnicus*

Cappella Amsterdam

Sopraan	Alt	Tenor	Bas
Martha Bosch	Sophia Faltas	Jon Etxabe Arzuaga	Nathan Tax
Dārta Liepiņa	Suzanne Verburg	Jelle Leistra	Johan Vermeer

Amsterdams Andalusisch Orkest

Ahmed El Maai <i>qanun, zang</i>	Jaafar Lougmani <i>(alt)viool</i>
Ahmed Khaïli <i>percussie</i>	Jamal Ben Allal <i>muzikaal leider AAO, viool</i>
Hamza Amrani <i>ud, rabab</i>	Marianne Noordink <i>ney, fluit</i>
Haytham Safia <i>ud</i>	Salah Eddine Mesbah <i>zang</i>

Programma

Delen uit de Cantigas de Santa Maria:

100 *Santa María, Strela do día*

353 *Quen a omagen da Virgen e de séu Fillo honrrar*

116 *Dereit' é de lume dar*

424 *Pois que dos Reis Nóstro Sennor*

67 *A Reíinna groriosa tant' é de gran santidade*

Andalusische klassieke muziek uit de elfde en twaalfde eeuw:

Mshalya Raml Lmaya

Twishya Nawba Raml Lmaya

Bouçya çribat la-çsin

Twšiyya

Şanç-a - çad niltu çibbi

Inssiraf Betayh

Darj Gribat Lhoussien

Inssiraf Qaym wa nisf Raml Maya

Darj Hijaz Machruiqi

Bessite Gribat Lhoussain

Nssiraf quddam Isstihlal

Toelichting

De *Cantigas de Santa Maria* vormen een van de oudste verzamelingen Middeleeuwse liederen. De bundel van 421 liederen werd gevormd in opdracht van Koning Alfons X van Castilië in de 13e eeuw, aan het eind van de Islamitische aanwezigheid van de Moren in Spanje. De liederen bezingen wonderen die Maria zou hebben verricht tijdens oorlogen en andere dramatische gebeurtenissen in Spanje, Venetië en Arabië.

De dertiende-eeuwse koning Alfons X, bijgenaamd 'de Wijze', was een groot kunstliefhebber. Hij verdiepte zich graag in geschiedenis, astronomie, poëzie en muziek. Aan zijn hof werkten naast Christelijke ook Arabische en Joodse geleerden en musici. Zij schreven naar verluidt mee aan de verzameling van de *Cantigas*.

De lofgezangen zijn overgeleverd in drie oude manuscripten. Een van die manuscripten bevat een bijzondere illustratie, waarop musici staan afgebeeld. De afbeelding geeft een indruk van de instrumenten die de *Cantigas* zouden hebben begeleid. Naast westerse muziekinstrumenten zijn ook musici met rabab, ud (snaarinstrumenten) of ney (fluit) zichtbaar, instrumenten die vandaag de dag een vast onderdeel uitmaken van de Arabische muziekcultuur. De afbeelding lijkt, net als de aanwezigheid van Arabische geleerden en musici aan het hof van Alfons X, een overtuigend bewijs voor de Moorse invloed op de composities.

Deze connectie tussen westerse en Arabische traditie intrigeerde componist en dirigent Leonard Evers. Hij legde enkele *Cantigas* en transcripties van oude traditionele Andalusische muziek voor aan violist Abderrahim Semlali en andere leden van het Amsterdams Andalusisch Orkest. Al spelende herkenden de musici melodieën uit hun kindertijd, uit een muziektraditie die vandaag de dag nog springlevend is in Marokko. Evers bracht Cappella Amsterdam en het Amsterdams Andalusisch Orkest bij elkaar, en werkte aan dit programma.

Ook is Jamal Ben Allal nauw betrokken. De Marokkaanse musicoloog, gespecialiseerd in Andalusische muziek, heeft de *Cantigas* uitvoerig

bestudeerd. Waar eerdere uitvoeringen nog een duidelijke afwisseling kenden tussen de *Cantigas* en Andalusische liederen, vloeien deze werelden nu organisch in elkaar over. Ook het programma heeft zich verder ontwikkeld. Naast het Galicisch klinkt nu ook Arabisch, wat de muzikale dialoog extra gelaagd maakt. Cappella Amsterdam treedt op met een compacte bezetting van acht zangers, terwijl het orkest – op advies van Ben Allal – is uitgebreid met aanvullende traditionele Arabische instrumenten.

Programmatoelichting door Amin Amel Ebrahimi

Op een bepaald moment in de geschiedenis besloten we dat twee mensen aan weerszijden van een grens voortaan vreemden voor elkaar zouden zijn – ongeacht dat ze tot gisteren samen aten, samen zongen en samen huilden. Hetzelfde zien we terug in de ontwikkeling van muziek en de krachten die haar hebben gevormd, vooral in een kosmopolitische regio als Andalusië in de dertiende eeuw: een kloppend hart van kunst, wetenschap en literatuur.

In onze poging de kunsten te categoriseren, besloten we uiteindelijk dat de muziek aan de ene kant van het water moest worden gerekend tot het westerse klassieke erfgoed, terwijl de muziek aan de andere kant Noord-Afrikaans-Arabische muziek werd genoemd. Toch wijst vrijwel alles erop dat deze twee tradities samen bloeiden en floreerden als twee broers. Muzikanten van beide kanten van het water maakten samen muziek, zongen samen en vierden samen feest. Ze inspireerden en beïnvloedden elkaar.

In deze productie proberen we dat idee opnieuw te verbeelden: wat zou er gebeuren als we opnieuw zo'n smeltkroes zouden creëren? Wat als we deze twee tradities niet alleen naast elkaar laten bestaan, maar ze weer samenbrengen en opnieuw één laten worden, zoals ooit het geval was?

Elkaar inspireren, samen spelen, samen zingen en samen vieren in een tijd waarin eenvoudigweg samen zijn steeds minder vanzelfsprekend lijkt.

Biografieën

Leonard Evers

Leonard Evers (*1985) is componist en dirigent. Na het afronden van een bachelor *Literatuurwetenschap* aan de Universiteit Leiden studeerde hij cum laude af in *Compositie en Arrangeren* aan het Codarts Conservatorium in Rotterdam. Leonards muziek bevat elementen uit jazz, wereldmuziek en hedendaagse muziek. Zijn literaire achtergrond zorgt ervoor dat hij een bijzondere passie heeft voor het schrijven voor theater. Als dirigent is Leonard een nieuwsgierige 'musicus onder de musici', die zich thuis voelt in geïmproviseerde, klassieke en hedendaagse muziek, en streeft naar een directe, onconventionele communicatie met het publiek.

Sahand Sahebdivani

Sahand Sahebdivani (*1980) is co-directeur van the Amsterdam Storytelling Festival en een van de bekendste vertellers van Nederland. Hij staat op vele nationale en internationale podia met zijn voorstellingen. In 2004 richtte hij de Mezrab op dat sindsdien is uitgegroeid tot een van de belangrijkste vertelpodia ter wereld. Zijn werk, waarvoor hij onder meer werd bekroond tot *Verteller van het Jaar* (2014) en de *Amsterdam Fringe Gold Award* ontving (2017), is diep geworteld in zijn eigen familiegeschiedenis als vluchteling uit Iran.

Amsterdams Andalusisch Orkest

Het Amsterdams Andalusisch Orkest (AAO) is in 2011 opgericht met als doel het Arabo-Andalusische muzikale erfgoed te verbinden met het heden. Het AAO richt zich op de rijke muzikale tradities van Al-Andalus, de Arabische, Berberse en Sefardische invloeden in Zuid-Spanje en Noord-Afrika. Het orkest brengt authentieke en vernieuwende uitvoeringen van Andalusische muziek, Arabische klassieke muziek en Maghrebijnse stijlen op het podium, vaak in samenwerking met internationale artiesten. In de afgelopen jaren heeft het AAO een unieke plek verworven in de Nederlandse en internationale cultuursector, met eigen producties en samenwerkingen met muziek-, dans- en

theatergezelschappen en solisten.

Het orkest wordt gevormd door musici uit binnen- en buitenland, waaronder Marokko, Syrië, Palestina en Libanon. In de loop der jaren werkte het orkest samen met gerenommeerde musici uit allerlei genres, van Arabisch (Marcel Khalife en Sami Yusuf) tot jazz (Metropole Orkest) en flamenco (Estrella Morente). In 2024 kreeg het AAO de Cultuurfonds Prijs uitgereikt.

Jamal Eddine Ben Allal

Jamal Eddine Ben Allal is een Marokkaanse violist en zanger uit Tanger, waar hij afstudeerde aan het conservatorium van de stad. Hij is daar docent viool in de (Arabo-)Andalusische muziek en eerste soloviolist van het Orkest van het Conservatorium van Tanger. Tot 2010 was hij bovendien directeur van dit conservatorium. Als hoog aangeschreven musicus in Marokko wordt hij veel gevraagd voor concerten en opnames in binnen- en buitenland. Hij geldt als een van de grootste specialisten in de traditionele viooltechniek waarbij de viool rust op de linkerbeen.

Amsterdams Andalusisch Orkest

Cappella Amsterdam

In de afgelopen vijftig jaar is Cappella Amsterdam uitgegroeid tot een van de meest vooraanstaande kamerkoren van Nederland. Het koor weet keer op keer te betoveren met een klank die intrigeert en toch altijd als één organisch geheel klinkt. De vele prijzen en lovende kritieken die Cappella Amsterdam heeft ontvangen, getuigen van de uitzonderlijke kwaliteit en kracht van de producties.

Cappella Amsterdam wil het koorrepertoire in al zijn veelzijdigheid tot leven brengen en daarom voert het koor een breed scala aan werken uit – van vroeg Middeleeuwse composities tot hedendaagse meesterwerken. Altijd met die kenmerkende, unieke klank en met veel passie gebracht. Op deze manier zorgt Cappella Amsterdam ervoor dat de rijke koortraditie niet alleen behouden blijft, maar tevens wordt vernieuwd en voor iedereen toegankelijk is.

Door continu in te zetten op talentontwikkeling, het stimuleren van nieuwe composities en de uitvoering van baanbrekende projecten, is Cappella Amsterdam een voorloper in de wereld van de koormuziek, zowel in Nederland als daarbuiten. Het koor daagt zichzelf steeds uit om de grenzen van de koormuziek op te zoeken, nieuwe verbindingen te maken en het traditionele koorconcept opnieuw uit te vinden. De innovatieve, multidisciplinaire voorstellingen die hieruit voortkomen, vinden steeds vaker hun weg naast de reguliere concertprogramma's, wat de avontuurlijke geest van Cappella Amsterdam onderstreept.

Amin Amel Ebrahimi

Amin Amel Ebrahimi is een Iraanse dirigent en componist, gevestigd in Nederland. Hij is de oprichter en artistiek directeur van het Brabant Chamber Orchestra. Tot zijn eerdere samenwerkingen behoren het Nederlands Kamerorkest, Cappella Amsterdam, het Danish National Orchestra, Beethoven Orchester Bonn, Philzuid, Holland Festival, November Music en Gaudeamus.

Amins drijfveer is het begrijpen van complexe ideeën en deze toegankelijk maken. De focus ligt altijd op relevantie: ondersteunt het detail het geheel, spreekt de vorm het publiek aan?

Als curator integreert hij elementen als dramaturgie, lichtontwerp, beeldende kunst en storytelling – waarbij elk concert wordt vormgegeven als een volledig uitgewerkte ervaring die een brug slaat tussen publiek en uitvoerders, evenals tussen verschillende culturen.

In 2023 ontving Amin de prestigieuze MusicHub Fellowship ter verdere ontwikkeling van zijn carrière als dirigent, componist en artistiek directeur.

Sahand Sahebdivani

Cantiga 100**REFREIN**

Santa María, strela do día
Móstra-nos vía Pera Déus e nos guía.

STANZA I

Ca veer faze-los errados
que perder foran per pecados
entender de que mui culpados
son; mais per ti son perdoados
da ousadía que lles fazia
fazer folía mais que non devería.

STANZA II

Amostrar- nos debes carreira
por gãar en toda maneira
a sen par luz e verdadeira
que tu dar- nos podes senlleira;
ca Déus a ti a outorgaría e a querría
por ti dar e daría.

STANZA III

Guïar ben nos pód' o téu siso
mais ca ren pera Paraíso
u Déus ten sempre goi' e riso
pora quen en el creer quiso;
e prazer-m-ía se te prazía
que foss' a mía alm' en tal compannía.

RAML MAYA INSSIRAF BETAYHI

Ya zayn al-khalaaiq, ya 'ayn al-haqieqa
Qad sabayta 'aashiq, bin-nafs ar-raqieqa
Haqqat al-haqaa'iq, wa kaanat watheeqa
La tahjoer muhibbak, fie yawm 'adieem

Qad nilt hiby wa jalla qourbi
Wa sirt majmou' bieya 'alayya
Minni 'alayya daarat ku'oesi
Min ba'd mawti taraani hayy

vertaling

REFREIN

Heilige Maria, gij zijt de Morgenster,
wees onze gids naar God, al is Hij ver.

STANZA I

Laat hen zien die door zonden verdwaald zijn geraakt,
zodat zij begrijpen hoe schuldig ze zijn.
Maar door jouw bemiddeling worden zij vergeven
voor hun dwaasheid en overmoed.

STANZA II

Toon ons het juiste pad
om het ware en unieke licht te bereiken
dat jij ons kunt geven.
God heeft jou immers de macht gegeven
om voor ons genade te verkrijgen.

STANZA III

Leid ons met jouw wijsheid
tot wij het paradijs bereiken,
waar God eeuwige vreugde schenkt
aan allen die in Hem geloven.
En het zou mij verheugen
als mijn ziel daar met jou mocht zijn.

RAML MAYA INSSIRAF BETAYHI

Oh schoonheid van de schepping en de essentie van de waarheid.
Je hebt een minnaar betoverd met een zachte ziel
De waarheden zijn bevestigd en vastgelegd
Verlaat je geliefde niet op een beslissende dag

Als jouw afrekening, mijn vriend, bij een edelmoedige Heer ligt
Verheug je in redding, succes en overwinning in het paradijs
De Heer is uiterst vergevingsgezind, goedgunstig, vergevend en barmhartig
Hij ziet de zonden van de zondaars door de vingers en vergeeft de slechte daden

Šanʕa - qad niltu ḥibbi

Qad niltu ḥubbī wa jalla qurbī
 Wa širtu majmū'an bī 'alayya
 Minnī 'alayya dārat ku'ūsī
 Min ba'di mawfī tarānī ḥayyan

vertaling

Ik heb mijn geliefde bereikt, en hoe groot is mijn nabijheid,
 en ik ben geheel in haar opgegaan.
 In mij, om mij heen, draaien mijn bekers rond,
 na mijn dood zie je mij weer levend.

Cantiga 353

REFREIN

Quen a omagen da Virgen e de séu Fillo honrrar,
 deles será muit' honrrado no séu ben, que non há par.

STANZA I

E de tal razôn com' esta vos direi, se vos prouguér,
 miragre que fez a Virgen, que sempre nósso ben quér,
 per que hajamos o reino de séu Fill', ond' a mollér
 primeira nos deitou fóra, que foi malament' errar

STANZA IV

Este miragre mui grande foi, segundo que oí
 dizer a hómees bōos, que o contaron a mi,
 dun ric-hóme que morava en térra de Venexí,
 a que morrían os fillos, que non podían durar.

STANZA V

E con mui gran pesar desto, un deles, que lle ficou,
 a un abade mui santo dun mōesteir' envïou
 o déu-llo que llo crïasse, e tan muito o rogou,
 que o fillou por séu rógo e feze-o ben criār

STANZA VII

Andand' assí trebellando, na eigreja 'ntrou e viu
 omagen da Virgen santa con séu Fillo, e cousiu
 com' éra mui fremosinno, e cató-o e rïiu,
 e lógu' en sa voontade o fillou muit' a amar.

vertaling

REFREIN

Wie het beeld van de Maagd en van haar Zoon eert,
 zal door hen zelf groot geëerd worden.

STANZA I

Over zo'n zaak wil ik jullie, als het jullie behaagt,
 een wonder vertellen dat de Maagd verrichtte,
 zij die altijd ons welzijn wil, opdat wij het rijk van haar Zoon verkrijgen,
 waaruit de eerste vrouw ons verdreef toen zij ernstig dwaalde.

STANZA IV

Dit zeer grote wonder gebeurde, zo heb ik het horen vertellen
 door goede en betrouwbare mannen die het mij vertelden,
 over een rijke man die woonde in het land van Venetië,
 van wie de kinderen steeds stierven en niet in leven bleven.

STANZA V

Met groot verdriet hierover stuurde hij het ene kind dat hem
 nog bleef naar een zeer heilige abt van een klooster.
 Hij gaf hem het kind om het op te voeden en smeekte hem dringend,
 en de abt nam het uit medelijden aan en liet het goed opvoeden.

STANZA VII

Terwijl de jongen zo bezig was, ging hij eens de kerk binnen
 en zag een beeld van de heilige Maagd met haar Zoon.
 Hij zag hoe mooi het kind was, keek ernaar en glimlachte,
 en meteen begon hij het kind in zijn hart zeer lief te krijgen.

STANZA IX

E lógu' en aquela hóra pos eno séu coração
que daquele que lle davan que lle déss' ên séu quinnôn;
e des i foi comer lógo, e apartou da raçôn
súa a maior partida e foi-lla lógo guardar.

Inssiraf Qaym wa nisf Raml Maya

Sa'da alladi zaar al-habeeb wa taaf wa labba
Wa saar yahdou bi-najeeb shawqan wa hubba
Wa maqsadouhou laysa yakheeb wa yanaaloe qourba
Wa yanaala koulla maa qasad 'ala ikhtiyarih
Wa yuqabbiloe al-hajar al-as'ad wa yarmi jimaara

vertaling

STANZA IX

Meteen besloot hij in zijn hart dat hij van wat men hem gaf
een deel aan dat kind zou geven.
Toen hij daarna ging eten hield hij het grootste deel van zijn portie apart
en bewaarde het voor hem.

Gelukkig is degene die zijn geliefde heeft nagestreefd en zich smekend
heeft begeven.
Verlangend naar Uw liefde vanuit hoop en passie.
Je streven zal nimmer betreurd worden.
En je streven wordt beloond met de nabijheid van je geliefde.
Je zal alle doelen bereiken vanuit Zijn keuze
En je zal de gelukzaligheid omhelzen en het kwaad verstoten.

Cantiga 116

REFREIN

Dereit' é de lume dar
a que Madr' é do lume.

STANZA I

Desto vos quero contar
miragre verdadeiro
que quis a Virgen mostrar gran por un mercadeiro
que aa feira mercar con un séu companheiro
de Salamanca fora, como han de costume.

STANZA II

Aqueste mais d' outra ren amou Santa María
e con haver e con sen de grado a servía;
e jajūava tan ben cada que sa vigía
dela foi, que pescado non comiu nen legume.

STANZA III

E atal vida usou per u quéu que andava
muīto, que jajūou nas feiras u mercava;

vertaling

REFREIN

Het is juist om licht te geven
aan haar die de Moeder van het Licht is.

STANZA I

Hierover wil ik jullie vertellen
een waarachtig wonder
dat de Maagd wilde tonen ten gunste van een koopman
die naar de jaarmarkt ging met een metgezel,
vanuit Salamanca, zoals men gewoon is te doen.

STANZA II

Meer dan iets anders hield deze man van de heilige Maria,
en met bezit en verstand diende hij haar graag.
Hij vastte zo goed telkens wanneer haar vigiliedag kwam
dat hij geen vis en geen groente at.

STANZA III

En zo leefde hij waar hij ook kwam:
hij vastte vaak, zelfs op de markten waar hij handelde.

mas pero nunca achou, u quér que el estava,
quen lle fezésse nojo ond' houvésse queixume.

STANZA IV

El vivendo vida tal que, u eigrej' achasse
da Virgen que pód' e val, que desto non errasse
que cande' ou estadal i sigo non levasse;
esto en Salamanca fez, dizendo "Adú-me",

STANZA V

a un séu sergent' assí, "dúas grandes candeas,
as que de Toled' aquí trouxe, que non son feas;
ca éu taes alá vi mellor arder que teas
nen que niúa cousa que o fógo conssume."

STANZA VI

Segundo com' apres' hei, as candeas trouxéron
assí como vos direi, e acender fezéron;
e, como per oír sei, sas guardas i poséron,
dizendo: "Guardad' ũa que outra non afume."

STANZA VII

Mas avêo per prazer da Virgen groriosa
que houvéron de morrer;
mas ela pãadosa os ar fez pois acender
come tan poderosa con Déus,
cujos miragres non caben en volume.

Darj Gribat Lhoussien

Kam du'eenaa li-ghayrikoum fa-abaynaa
Wa dahiktoum tadalloulan fa-bakaynaa
Ya qusaat al-qouloub rifqan 'alaynaa
Ma khuliqnaa bayn al-anaam hadeeda

Ya 'uqoudan qad nudhimat wa souloukan
Ma wajaadna ilaa sanaahaa soulouka
Qaddar Allaah an takounou muloukan
Wa qadaa an nakouna 'abeeda

Maar toch vond hij nooit, waar hij ook was,
iemand die hem schade deed waarover hij kon klagen.

STANZA IV

Hij leidde zo'n leven dat wanneer hij een kerk vond
van de Maagd die machtig is en helpt, hij nooit naliét
een kaars of een waslicht mee te brengen.
Dat deed hij in Salamanca met de woorden: "Breng mij..."

STANZA V

...tegen een van zijn knechten: "twee grote kaarsen,
die ik uit Toledo heb meegebracht, want ze zijn van goede kwaliteit.
Ik heb daar gezien dat zulke kaarsen beter branden
dan fakkels of iets anders dat door vuur wordt verteerd."

STANZA VI

Zoals ik heb vernomen werden de kaarsen gebracht
zoals ik het jullie vertel, en men liet ze aansteken.
En zoals ik heb gehoord plaatste men er wachters bij
met de woorden: "Let goed op dat de ene de andere niet laat roken."

STANZA VII

Maar het gebeurde, door de wil van de glorierijke Maagd,
dat zij (de mannen) zouden sterven.
Toch liet zij, vol medelijden, de kaarsen daarna weer branden,
want zij heeft grote macht bij God,
wiens wonderen niet in boeken te bevatten zijn.

Hoe vaak zijn wij tot anderen verleid, maar wij hebben geweigerd
En jullie lachten neerbuigend, terwijl wij huilden
O harde harten, heb medelijden met ons
Wij zijn niet van ijzer gemaakt
God heeft beschikt dat jullie koningen zijn
En beschikt dat wij dienaren zijn
O jullie die ons laten lijden, wij hebben berouw gekend
En in jullie weg vonden wij geen rust
Alleen in haar licht is een pad te vinden
O jullie die ons hebben doen lijden...

Cantiga 424

REFREIN

Pois que dos Reis Nôstro Sennor
quis de séu linage decer,
con razôn lles fez est' amor
en que lles foi aparecer.

STANZA I

Esto foi quand' en Beleên de Santa María naceu
e a treze días des ên aos tres Reis apareceu,
que cada ùu per séu sen ena estrela connoceu
com' éra Déus Rei; e porên
de longe o foron veer,

STANZA II

ben das ínsoas de Sabá e de Tarsso, que son no mar,
e d' Arabia, u gran gent' há
e muitas térras de passar.
Mas pero éran lonj' alá mui tóste os fezo chegar
a Beleên aquel que há sobre todas cousas poder.

STANZA III

Ena estrela lles mostrou com' éra hóm' e Rei e Déus;
porên cada un lle levou oférta dos tesouros séus.
E a estrela os guiou até ena térra dos judéus,
u Herodes lles demandou: "Que véesstes aquí fazer?"

STANZA IV

Eles responderon-ll' assí: "Na estrela vimos que Rei
mui nóbre nacera aquí, Sennor dos judéus e da lei."
Diss' Herodes: "Creed' a mi, ca bon consello vos darei:
id', e pois tornardes des i, ar í-lo-ei éu connocer."

SUBHANA

Subhaan rabbi al-muqtadir,
jama'a fieka dhaak al-khisaal
Min rawnaqek ghaara al-qamar,
wa min jabeenak al-hilaal

REFREIN

Omdat onze Heer uit het geslacht van de koningen
wilde neerdalen (geboren worden),
toonde Hij hun terecht die liefde
door aan hen te verschijnen.

STANZA I

Dit gebeurde toen Hij in Bethlehem uit de heilige Maria werd geboren,
en dertien dagen daarna aan de drie koningen verscheen.
Ieder van hen begreep door zijn wijsheid via de ster
dat Hij God en Koning was, en daarom gingen zij Hem
van verre bezoeken.

STANZA II

Zij kwamen van de eilanden van Sheba en van Tarsis in de zee,
en uit Arabia, waar veel volk woont
en vele landen liggen die men moet doorkruisen.
Maar hoewel zij zo ver weg waren, liet Hij hen toch snel aankomen
in Bethlehem – Hij die macht heeft over alle dingen.

STANZA III

In de ster werd hun getoond dat Hij mens, koning en God was.
Daarom bracht ieder van hen een offer uit zijn schatten.
De ster leidde hen tot in het land van de Joden,
waar Herodes de Grote hen vroeg: "Wat zijn jullie hier komen doen?"

STANZA IV

Zij antwoordden hem: "Wij hebben in de ster gezien
dat hier een zeer edele koning geboren is, heer van de Joden en van hun
wet."
Herodes zei: "Geloof mij, want ik zal jullie goed raad geven:
ga erheen, en wanneer jullie terugkomen, zal ik Hem ook gaan eren."

SUBHANA

Geprezen is de Almachtige
Die al die schoonheid in jou heeft verenigd
Door jouw glans verbleekt de maan
En uit jouw voorhoofd rijst de maansikkel

STANZA V

Eles foron-se lógu' entôn e viron a estrela ir
ante si de mui gran randôn, e começárona seguir;
mas quand' en Beleên foi, non se quis de sobr' ela partir,
atá que entraron u Don Jesú-Cristo viron seer.

STANZA VI

Nos braços da que muit' afán sofreu con el e muito mal.
E eles lógo manamán déron-lle sa oférta tal:
ouro de que aos reis dan,
encensso por espirital,
mirra de que os mórtos van
ungir por nunca podrecer.

STANZA VII

Esto, ca non maravidís, ofereron a Déus los Reis;
prend' assí os guardar quis aquele que juntou as leis,
que per sonnos os fez ben fis,
que sonnaron vél cinc' ou seis
vezes que fossen a Tarsís
passá-lo mar por guarecer.

VERVOLG SUBHANA

Wa d-daaj min ghasaq ash-sha'ar,
wath-thaghroe mandhoum min la'aal
Khuliq li-tat'ab al-'aashiqeen,
bi-qaddih kam yezdari

Cantiga 67

REFREIN

A Reínnna groriosa tant' é de gran santidade,
que con esto nos defende do dém' e da sa maldade.

STANZA I

E de tal razôn com' esta un miragre contar quéro
que fezo Santa María, apósto e grand' e féro,
que non foi feito tan grande ben des lo tempo de Néro,
que emperador de Roma foi, daquela gran cidade.

STANZA V

Daarop gingen zij meteen verder en zagen de ster
voor hen uit snel voortgaan. Zij volgden haar.
Toen zij in Bethlehem aankwam bleef zij stilstaan
totdat zij binnengingen waar zij Christus zagen.

STANZA VI

Hij lag in de armen van haar die veel moeite en leed om Hem had
gedragen.
Meteen gaven zij Hem hun offers:
goud, zoals men aan koningen geeft
wierook, als teken van het goddelijke
mirre, waarmee men de doden zalft
zodat zij niet vergaan.

STANZA VII

Dit gaven de koningen aan God, niet gewone munten.
Daarom wilde Hij hen beschermen, Hij die de wetten heeft verenigd.
In dromen maakte Hij hun duidelijk,
vijf of zes keer
dat zij naar Tarsis moesten gaan
en de zee oversteken om zo veilig te ontsnappen.

VERVOLG SUBHANA

De duisternis ligt in de diepte van je haar
En je glimlach is als een snoer van parels
Wat is het in jou dat zelfs de schoonsten doet bezwijken?
Hoeveel harten jouw gestalte wel niet overwint

REFREIN

De glorieijke Koningin is van zo grote heiligheid,
dat zij ons daarmee beschermt tegen de duivel en zijn kwaad.

STANZA I

Over zo'n zaak als deze wil ik een wonder vertellen
dat de heilige Maria deed, indrukwekkend en groot en ontzagwekkend,
zo groot dat er geen was gedaan sinds de tijd van Nero,
die keizer van Rome was van die grote stad.

STANZA II

Ond' avêo que un hóme mui poderos' e loução,
sisud' e fazedor d' algo, mais tant' éra bon crischão,
que tod' ele por Déus dava quanto collía en mão,
ca de todas outras cousas mais amava caridade.

STANZA IV

E como quen há gran coita de comprí-lo que deseja,
ele mancebos collía ben mandados, sen peleja,
que aos póbres servissen; mais o démo con enveja
meteu-s' en un córpo móрто d' hóme de mui gran beldade,

STANZA V

e vêo pera el lógo manss' e en bon contenente,
e disse: "Sennor, querede que seja vósso sergente,
e o serviço dos póbres vos farei de bõa mente,
pois vejo que vós queredes e fazedes i bondade;

STANZA VIII

Tanto lle soub' o d'iaabo fazer con que lle prouguésse,
que nunca ll' ele dizía cousa que el non crevésse;
demais non había hóme que o atán ben soubésse
servir sempr' en todas cousas segundo sa voontade.

STANZA X

En tod' est' o hóme bõo per ren mentes non metía,
e porên de bõa mente u ll' el consellava ía;
mais quando se levantava, ùa oraçõn dizía
da Virgen mui groriõsa, Reínnna de p'iedade.

STANZA XII

Desta guisa o bon hóme, que de santidade chëo
éa, viveu mui gran tempo, trões que un bisp' i vëo
que foi sacar ao démo lógo as linnas do sêo,
como vos contarei óra; e por Déus, ben m' ascuitade:

STANZA XIII

Aquel bispo éa hóme sant' e de mui bõa vida,
e mui mais religioso que se morass' en ermida;
e por aquesto o démo tanto teme u sa v'ida,
que disse que non podía servir por enfermidade.

STANZA II

En het gebeurde dat een man zeer machtig en edel was,
verstandig en bekwaam in alles; maar zo'n goede christen was hij,
dat hij geheel aan God gaf alles wat hij in handen kreeg,
want boven alle andere dingen hield hij het meest van liefdadigheid.

STANZA IV

En zoals iemand die sterk verlangt te vervullen wat hij wenst,
nam hij jonge dienaren in dienst goed opgevoed en zonder twist,
die de armen zouden dienen; maar de duivel, uit afgunst,
ging in het lichaam van een zeer mooie dode man.

STANZA V

En hij kwam meteen naar hem toe vriendelijk en met goede manieren,
en zei: "Heer, wilt u dat ik uw dienaar word,
en ik zal de armen dienen met een goede wil,
want ik zie dat u dit wenst en daarin goedheid doet."

STANZA VIII

Zo wist de duivel hem zoveel genoeg te doen,
dat hij hem nooit iets zei wat hij niet geloofde;
bovendien was er geen mens die zo goed wist
hem altijd in alles te dienen naar zijn wil.

STANZA X

In dit alles koesterde de goede man geen argwaan,
en daarom ging hij graag waarheen de ander hem raad gaf;
maar wanneer hij opstond sprak hij een gebed
tot de zeer glorierijke Maagd, de Koningin van barmhartigheid.

STANZA XII

Op deze wijze leefde de goede man, die vol heiligheid was,
lange tijd, totdat er een bisschop kwam
die de duivel meteen wilde verdrijven uit de lijnen van zijn hart,
zoals ik jullie nu zal vertellen; en om Gods wil, luister goed.

STANZA XIII

Die bisschop was een man, heilig en van zeer goed leven,
en nog veel religieuzer dan wanneer hij als kluizenaar had geleefd;
en daarom vreesde de duivel zijn komst zo zeer,
dat hij zei dat hij niet kon dienen vanwege ziekte.

Nssiraf quddam Isstihlal

Hayfaa wa yahki qawaamhaa al-baan
 Wa rieqoehaa mithl zulaal maa ahlaah
 Wa man yuhibbak ya qamar fie daaraa
 'Alaash tu'addi lahoe al-khasaara

STANZA XVI

Entôn aquel hóme bõo envïou por el correndo.
 Quand' esto soub' o dīabo, andou muito revolvendo,
 mais pero na cima vëo ant' eles todo tremendo;
 e poi-lo catou o bispo, connoceu sa falsidade.

STANZA XVII

E diss' ao hóme bõo: "Déus vos ama, ben sabiades,
 que vos quis guardar do démo falss' e de sas falsidades;
 e éu vos mostrarei óra com' est' hóm' en que fiades
 é démo sen nulla dulta, mais un pouco vos calade.

STANZA XVIII

E entôn diss' ao démo: "Di-me toda ta fazenda,
 por que aquesta companna todo téu feito aprenda;
 e éu te conjur' e mando que a digas sen contenda,
 per poder de Jesús-Cristo, que é Déus en Trīidade."

STANZA XIX

Entôn começou o démo a contar de com' entrara
 en córpo dun hóme mórto, con que enganar cuidara
 aquel con que andava, a que sen dulta matara,
 se a oraçôn non fosse da Madre de caridade:

STANZA XX

"Quand' el aquesta dizía, sól non éra éu ousado
 de lle fazer mal nīūu." E pois est' houve contado,
 leixou caer aquel córpo en que éra enserrado,
 e esvãeceu ant' eles, como x' éra vāidade.

HERHALING CANTIGA 100

Slank is zij, haar gestalte als een rietstengel bezongen
 Haar speeksel is helder als zuiver water, hoe zoet
 En wie jou liefheeft, o maan, in zijn huis
 Waarom laat jij hem lijden en verlies ervaren?

STANZA XVI

Toen stuurde die goede man iemand om hem snel te halen.
 Toen de duivel dit hoorde, raakte hij zeer in verwarring,
 maar toch kwam hij uiteindelijk naar hen toe, geheel bevend.
 En zodra de bisschop hem aankeek, herkende hij zijn bedrog.

STANZA XVII

En hij zei tegen de goede man:
 "God heeft u lief, dat moet u weten,
 want Hij heeft u willen beschermen tegen de valse duivel en zijn bedrog.
 En ik zal u nu laten zien hoe deze man, op wie u vertrouwt,
 zonder enige twijfel een duivel is – maar wees nog even stil."

STANZA XVIII

Toen zei hij tegen de duivel: "Vertel mij alles over jezelf,
 zodat dit gezelschap volledig kan begrijpen wat je gedaan hebt.
 Ik bezweer en gebied je dat je het zonder tegenstand vertelt,
 door de macht van Jesus Christ, die God is in de Drie-eenheid."

STANZA XIX

Toen begon de duivel te vertellen hoe hij
 in het lichaam van een dode man was gegaan,
 met het plan om degene met wie hij samenleefde te misleiden
 en hem zonder twijfel te doden...
 als het gebed tot de Moeder van barmhartigheid hem niet had beschermd.

STANZA XX

"Wanneer hij dat gebed uitsprak, durfde ik hem
 geen enkel kwaad te doen." En nadat hij dit had verteld,
 liet hij het lichaam waarin hij zich bevond vallen
 en verdween hij voor hun ogen, zoals iets dat niets anders is dan ijdelheid

Agenda

2026

De Stoet	05 t/m 21 jun	Amsterdam
Legacies	10 t/m 27 sept	Nederland
Bach Motetten	18 t/m 25 okt	Nederland
Polderklanken	12 t/m 18 nov	Nederland

Kijk voor tickets en informatie over de concerten in het nieuwe seizoen op cappellaamsterdam.nl

Discografie

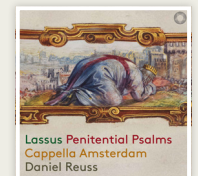
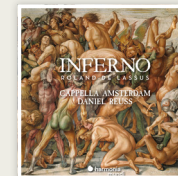
Igor Stravinsky: Late Works

In januari 2026 is bij PENTATONE de cd *Igor Stravinsky: Late Works* verschenen. Op deze opname voeren Cappella Amsterdam en het Noord Nederlands Orkest, onder leiding van Daniel Reuss, Stravinsky's late composities uit.

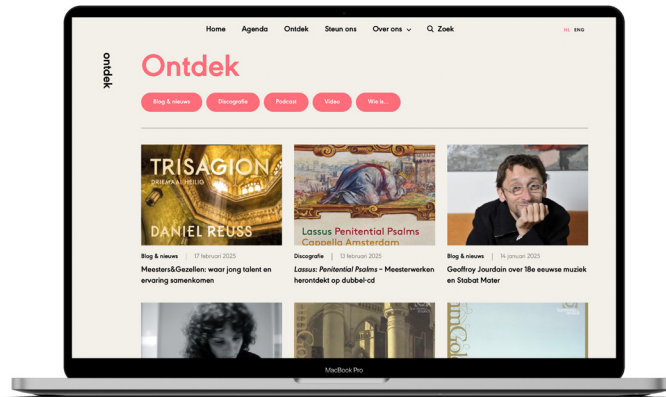
De cd is nu te bestellen via ons bestelformulier, te bereiken via de QR-code onderaan deze pagina.

Ook verkrijgbaar via Apple Music of Spotify

Scan de QR-code voor ons online bestelformulier
Bestellen kan ook via platenzaken Concerto en Plato

Blog & nieuws

Duik in de wereld van koormuziek

Achter elke noot schuilt een verhaal. Op onze Ontdek-pagina nemen we u mee in de wereld van koormuziek. Lees interviews met componisten en dirigenten, beleef de muziek achter de muziek, en neem een kijkje achter de schermen bij repetities en concerten.

Hier vindt u alles wat Cappella Amsterdam zo bijzonder maakt. Van verrassende blogs en muzikale weetjes tot het laatste nieuws over onze optredens.

ontdek meer op
[cappellaamsterdam.nl/ontdek](https://www.cappellaamsterdam.nl/ontdek)

Word vriend van Cappella Amsterdam

Uw donatie klinkt door in de (koor)muziekwereld

Meer informatie?

Op www.cappellaamsterdam.nl informeren we u graag verder over de mogelijkheden en belastingvoordelen. U kunt zich daar gelijk ook aanmelden als Vriend.

Fondsen en subsidiegevers

Cappella Amsterdam ontvangt in seizoen 2025 en 2026 meerjarige ondersteuning van het Fonds Podiumkunsten.

Daarnaast mogen wij rekenen op de genereuze steun van vrienden en donateurs, en op de bijzondere betrokkenheid van mensen die Cappella Amsterdam onderdeel maken van hun nalatenschap.

Wij zijn de steungevers enorm dankbaar.

Het Amsterdams Andalusisch Orkest ontvangt in seizoen 2025 en 2026 meerjarige ondersteuning van het Fonds Podiumkunsten en Amsterdams Fonds voor de Kunst.

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

AF amsterdams
fonds voor de
kunst

Ook Cappella Amsterdam steunen?

Cappella Amsterdam zingt meesterwerken op het allerhoogste niveau. Voor de continuïteit van ons koor, het behoud van onze unieke klank en de realisatie van divers programma-aanbod, dat zowel vertrouwd, uitnodigend als avontuurlijk is, zijn wij altijd op zoek naar donateurs.

Scan de QR-code met de camera van uw mobiele telefoon om een eenmalige donatie te doen aan Cappella Amsterdam.

organisatie

Team Cappella Amsterdam

Leonard Evers *artistiek leider op projectbasis*
Amin Amel Ebrahimi *music director*
Anne Lotte Heijink *zakelijk directeur*
Francesca Thompson *hoofd productie*
Laura Brügggen *productieleider*
Yi Ying Lie *marketing en communicatie*
Moyra Poot *marketing en communicatie*
Naomi van der Weele *marketing en communicatie*
Anita Lammertse *controller*
Nicolet Heere *controller*

Team Amsterdams Andalusisch Orkest

Mohamed Aadroun *creative director*
Eva Hermus *zakelijk directeur*
Karen Smit *financiële zaken*
Corien Feikens *producent*
Loubna el Boujoufi *creatief producent*
Hassan Bakkali *artistencoördinator*
Nienke van Beers *communicatie en pr*
Nizar El Assal *creative social media marketeer*

Bestuur

Yardena Shitrit *voorzitter*
Maarten Wildschut *penningmeester*
Judith van Dongen *secretaris*
Martijn Burgers
Rubina Boasman
Maurits Musch

Artistieke Adviesraad

Keimpe Algra *voorzitter*
Elmer Schönberger
Jacinta Wetzler

Comité van Aanbeveling

Krisztina de Châtel
Gerardjan Rijnders
Ed Spanjaard
Paul Witteman
Rosita Wouda

colofon

Samenstelling en redactie

Yi Ying Lie
Moyra Poot
Nizar El Assal
Hassan Bakkali
Amin Amel Ebrahimi

Identiteit en vormgeving

Ape to Zebra, Amsterdam

Foto's

Eva Roefs, Veerle Bastiaanssen

Alle informatie is onder voorbehoud van wijzigingen.

cappella amsterdam

Piet Heinkade 5

1019 BR Amsterdam

020 519 18 66

info@cappellaamsterdam.nl

www.cappellaamsterdam.nl